

Т. М. Берест

ОСВІТНІ РАКУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Помазан І. О. Освітні ракурси українознавства у форматі інтегрованої кафедри / І. О. Помазан. – Харків : Вид-во НУА, 2017. – 84 с.

На початку навчального року побачило світ наукове видання «Освітні ракурси українознавства у форматі інтегрованої кафедри». Автором праці є завідувач кафедри українознавства Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія», кандидат філологічних наук, доцент Помазан І. О.

Брошура містить систематизований виклад 20-річного досвіду роботи кафедри українознавства як інтегрованого структурного підрозділу інноваційного навчального закладу, який працює на засадах концепції неперервної освіти.

Усвідомлюючи, що на сьогодні першочергове завдання освіти полягає в тому, щоб навчити майбутнього фахівця учитися, зорієнтувати його на самостійне опанування знань, при звичайті до думки, що процес навчання не є кінцевим, він триває протягом усього життя, кафедра в межах інтегрованої вертикалі освітніх структур Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія» здійснює методичну, наукову, навчальну та виховну роботу, спрямовану на практичну реалізацію концепції неперервної освіти.

Автор видання відзначає можливість неформальної реалізації принципу інтеграції освітніх рівнів завдяки органічному поєднанню між собою на засадах вертикальної тягlosti курсів з однієї навчальної дисципліни на різних освітніх рівнях. Зокрема ідеться про досвід кафедри щодо розробки інтегрованих програм з української мови, української та зарубіжної літератури. Авторські комплексні програми неперервної освіти, затверджені МОН України та Вченою радою ХГУ «НУА», передбачають вертикальну та горизонтальну інтеграцію дисциплін, тобто узгодження тем у межах одного предмета на всіх етапах його вивчення, а також залучення досвіду інших дисциплін.

Викладання за інтегрованими програмами дозволяє забезпечити спадкоємність і послідовність усіх видів мовленнєвої діяльності учнів з метою їх подальшої гармонійної професійної самореалізації. У виданні узагальнено досвід кафедри щодо підготовки й практичного використання інтегрованих програм у середній та вищій школі.

Одним із напрямків роботи кафедри з індивідуалізації навчального процесу є використання дистанційних курсів. Дистанційне навчання має перспективи на всіх рівнях підготовки: як допоміжна форма в довузівському навчанні (вивчення окремих тем; робота з учнями, що мають проблеми із засвоєнням навчального матеріалу або потребують індивідуального навчання; підготовка до ЗНО) і як одна з форм роботи зі студентами ВНЗ та слухачами факультету післядипломної освіти. Автор брошури узагальнює досвід кафедри із використання в навчальному процесі елементів дистанційної підготовки, відзначає переваги й недоліки, окреслює перспективи такої форми підготовки спеціалістів у системі неперервного навчання.

Науково-дослідна складова роботи кафедри, здійснювана з метою інтеграції наукової, навчальної діяльності в системі вищої освіти, провадиться в межах комплексної наукової теми кафедри «Літературознавчі та мовознавчі дослідження в контексті вищої освіти». У виданні окреслено сфери наукових інтересів членів кафедри, відзначено здобутки в науковій галузі, проаналізовано роботу із науковим співтовариством, а також зі студентами та школярами, із чого цілком логічно випливає висновок про пріоритетність науково-дослідної складової в роботі інтегрованої кафедри.

Чимало уваги у виданні приділено виховній роботі як засобу формування духовної, інтелектуальної еліти, примноження культурного потенціалу суспільства в цілому. Загальноакадемічні, факультетські, кафедральні виховні заходи здійснюються різними структурами університету і для учнів та студентів, і в тісній співпраці із ними. У такий спосіб реалізується також принцип горизонтальної інтеграції.

Автор робить цілком логічний і переконливий висновок про те, що освітні принципи й пріоритети, обрані Народною українською академією в цілому й застосовувані вже протягом двадцяти років

у роботі кафедри українознавства в складі академії дали досить плідні й значущі результати й стали роками створення й становлення успішного й креативного науково-педагогічного колективу однодумців, колективу, що має власне творче обличчя, і спроможний сприймати й реалізовувати нові ідеї та успішно втілювати їх у навчальну й виховну практику.

Наукове видання буде цікавим і корисним для всіх, хто має безпосереднє відношення до практичної роботи у вищій школі.